

Asia: VN/10847/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työttömyysturvaa ja julkisia työvoima- ja yrityspalveluja koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

1) Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä?

Esitysluonnoksen mukaan työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:ssä tuotaisiin aiempaa selvemmin esiin, että pykälää sovelletaan työllistymistä edistävän palvelun jälkeen. Kela kannattaa pykälän tarkentamista, koska toimeenpanossa on ajoittain havaittu epäselvyyttä siitä, ratkeako hakijan etuusoikeus 10 luvun 2 §:n vai 10 luvun 4 §:n perusteella. Epäselvyys on näkynyt työvoimapolitiittisen lausunnon oikeellisuuden selvittelynä Kelan ja TE-hallinnon virkailijoiden kesken ja siten asian käsittelyn pitkittymisenä.

2) Lausuttavaa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia koskevista muutosesityksistä?

Esitysluonnoksen mukaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohtaan lisättäisiin maininta tilanteista, joissa henkilö ei ole työ- ja elinkeinotoimiston asiakas.

Nykyään TE-toimisto antaa etuuden maksajalle sähköpostitse Wordilla laaditun työvoimapolitiittisen lausunnon tilanteessa, jossa henkilö on hakenut työttömyysetuutta mutta ei ole ilmoittautunut työnhakijaksi TE-toimistoon. Esitysluonnoksen mukaan työvoimapolitiittiset lausunnot voitaisiin jatkossa näissäkkin tilanteissa tallentaa TE-hallinnon asiakastietojärjestelmään samalla tavalla kuin muutkin työvoimapolitiittiset lausunnot. Etuuden maksajalle tämä näkyisi siten, että lausunto ei tulisi enää sähköpostitse vaan suoraan TE-hallinnon tietojärjestelmästä. Poikkeusmenettelystä luopuminen selkeyttäisi etuushakemuksen käsittelyprosessia, joten Kela kannattaa ehdotettua muutosta.

3) Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki;

kohdennettu kysymys Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella

sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

-

4) Lausuttavaa työvoimapolveluiden järjestämistä annettua lakia koskevista muutoksista?

-

5) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia koskevista muutoksista?

-

6) Lausuttavaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia koskevista muutoksista?

Ks. jäljempänä kohta 8.

7) Työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettu laki; kohdennettu kysymys kokeilussa mukana oleville kunnille:

Onko laissa säädettyä työttömän määritelmää tulkittu säännöksen sanamuodon mukaisesti vai esitysluonnoksessa oletuksena olevalla tavalla siten, että työttömyysturvalain 2 luvun 10 a §:n perusteella sivutoimisesti opiskelevaa on pidetty työttömänä? Onko määritelmäsäännöksen muutokselle näkemyksenne mukaan tarpeen esittää takautuvaa soveltamista (kts. lain voimaantulo- ja siirtymäsäännös)?

-

8) Lausuttavaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua valtioneuvoston asetusta koskevista muutoksista?

Asetusta muutettaisiin siten, että Uudenmaan TE-toimisto voisi käsitellä sille muista TE-toimistosta siirretyn työttömyysturva-asian ja antaa työvoimapolitiittisen lausunnon myös siinä tapauksessa, että siirto on tehty virheellisin perustein. Muutoksen tavoitteena on välttää viivästystä, joka aiheutuu asian palauttamisesta Uudenmaan TE-toimistosta toiseen TE-toimistoon.

Kelassakin on havaittu, että työttömyysturva-asioiden aiheuttomasta siirtelystä Uudenmaan TE-toimiston ja muiden TE-toimistojen tai kuntakokeilukuntien välillä aiheutuu toisinaan viivästyksiä työvoimapolitiittisten lausuntojen antamiseen ja sen myötä työttömyysetuushakemuksen käsittelyyn. Sen vuoksi Kela pitää ehdotettua muutosta perusteltuna.

9) Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettu valtioneuvoston asetetus; kohdennettu kysymys Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistolle:

Säännös, joka koskee Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston nykyistä laajempaa toimivaltaa antaa työvoimapolitiittisia lausuntoja toisen työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaan työttömyysturvaoikeudesta olisi mahdollista saattaa voimaan muita muutoksia nopeammalla aikataululla. Pidätkö tätä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon, että vuorottelukorvaukseen liittyviä lausuntoja koskeva muutos tehtäisiin tässä tapauksessa asetukseen myöhemmin, ja kuntien asiakkaana olevia työnhakijoita koskeviin työvoimapolitiittisiin lausuntoihin liittyvän toimivallan laajentaminen edellyttää lain tasolla tehtävää muutosta?

-

10) Muuta lausuttavaa?

-

Ristimäki Antti
Kansaneläkelaitos - Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö